

Dosarul nr. 3ra-815/22
2-20127159-01-3ra-10082022

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud. I. Rusu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă)

DECIZIE

7 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „Molsalvia”, reprezentată de avocatul Leonid Popescu,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Primăriei satului Alexandrești, raionul Rîșcani, terț Societatea cu Răspundere Limitată „Molsalvia” cu privire la anularea actului administrativ, împotriva deciziei din 19 mai 2022 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a ț ă:

La 13 octombrie 2020, Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Primăriei satului Alexandrești, r-nul Rîșcani, terț Societatea cu Răspundere Limitată „Molsalvia” cu privire la anularea actului administrativ.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, prin dispoziția primarului satului Alexandrești nr.83 din 15 august 2020, s-a dispus sistarea lucrărilor de construcție demarate de către societatea „Esentex” în interiorul imobilului cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxxxx, aceasta fiind emisă în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenție întocmit de agentul constatator din cadrul Primăriei satului Alexandrești, raionul Rîșcani care a depistat demararea lucrărilor în construcții, fără actele permise cu încălcarea dispozițiilor statuate la art.3 din Legea nr.163 din 9 iulie 2010 privind autorizarea lucrărilor de construcție.

Reclamanta a notat că contestă actul administrativ pe motiv că, prin dispoziția nr.83 s-a încălcat dreptul său de a renova și exploata construcția sa înregistrată cu drept de proprietate în Registrul bunurilor imobile.

În opinia reclamantei, Primarul și-a depășit atribuțiile prevăzute de art. 29 din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, astfel considerând că dispoziția nr. 83 este una ilegală.

În continuare, a specificat că activează în sectorul agroindustrial din satul Alexandrești, raionul Rîșcani din anul 2003 și dispune în proprietate de bunuri imobiliare pe terenul cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxx aflat în proprietatea Societății cu Răspundere Limitată „Molsalvia”.

A susținut că pe teren mai sunt amplasate utilaje industriale de prelucrare a culturilor eterooleaginoase, precum și tehnica agricolă.

A explicat că din anul 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Molsalvia” i-a livrat aburi pentru procesele tehnologice de producere a uleiurilor eterice la prețuri exagerate și aceasta, doar ce îi rămânea după acoperirea propriilor necesități. În plin sezon de prelucrare a materiei prime în anul 2016, în lipsa motivelor întemeiate a întrerupt livrarea. Pentru a înlătura insuficiența de aburi și a se asigura de sine stătător cu agentul termic, în anul 2019 a inițiat reconstrucția și reutilizarea bunurilor sale imobile cu numerele cadastrale xxxxxxxxxxxxxxxxxxx, xxxxxxxxxxxxxx.15 în interiorul cărora să instaleze un cazan cu toate accesoriile de funcționare pentru producerea aburilor. Prin efectul Legii nr.133/2018 din 15 noiembrie 2018, din 1 martie 2019 s-a instituit dreptul de suprafață asupra terenurilor care aparțin unei persoane, alta decât statul sau unitatea administrativ-teritorială în folosul proprietarului bunului imobil înregistrat separat în capitolul B. În temeiul cadrului legal prevăzut în art.26-30 din Legea nr.133/2018, art.364-359 din Codul civil și dreptul de proprietate asupra bunului imobil cu numărul cadastral 1xxxxxxxxxxxxxxxx înregistrat în Registrul bunurilor imobile 7111101125, este în drept să exploateze construcția sa existentă pe terenul societății „Molsalvia” la data adoptării legii prenotate.

Reclamanta a afirmat că la data de 7 mai 2019, a depus la Primăria satului Alexandrești cerere, prin care a solicitat eliberarea certificatului de urbanism privind elaborarea documentației de proiect pentru construcția apeductului tehnologic la uzina de uleiuri eterice și a cazangeriei în interiorul imobilelor sale cu numerele cadastrale xxxxxxxxxxxxxxxxxxx și xxxxxxxxxxxxxx.15. Fără să elibereze certificatul solicitat sau să răspundă la cerere, primarul a direcționat cererea Întreprinderii Municipale „Biroul de proiectare și servicii al arhitectului-șef Rîșcani” – Costaș Liviu, care în baza contractului nr. 246 din 7 mai 2019 a elaborat proiectul privind construirea apeductului și a cazangeriei.

A relatat că întrucât societatea „Molsalvia” proprietarul terenului a refuzat să coordoneze proiectul, la 4 noiembrie 2019 a depus la Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani acțiunea privind înlăturarea obstacolelor, care în prezent se află în curs de examinare pe rolul instanței (dosarul nr.2-821/19).

A mai adăugat că conform contractului de antrepriză nr. 1/01 din 17 decembrie 2019 încheiat cu Societatea cu Răspundere Limitată „Teracons proiect” cu titlul de antreprenor, în decembrie 2019 ultimul a început efectuarea unor lucrări de construcție în interiorul bunului imobil cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxxxxxxx și a pregătit încăperea pentru instalarea unui cazan de producere a aburilor. În acest sens, în interiorul bunului imobil cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxxxxxxx s-au efectuat lucrări de construcție, dar acestea nu au intervenit asupra rezistenței construcției și nu necesitau autorizație de construire. Toate lucrările sau încadrat în dispozițiile art.14 din Legea nr.163 din 9 iulie 2010 privind autorizarea lucrărilor de

construcție. Lucrările de construcție, care sunt în așteptarea autorizațiilor, inclusiv, de săpare a tranșeei și aducere a apeductului până la cazan, nu s-au efectuat.

Reclamanta a precizat că prin încheierea Judecătorei Drochia, sediul Râșcani, nr.2-821/19 din 2 martie 2020, instanța a respins cererea societății „Molsalvia” privind aplicarea măsurilor de asigurare în vederea efectuării lucrărilor de construcție neautorizate pe terenul cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxx din satul Alexandrești, raionul Rîșcani. Contrar, prin încheierea din 4 mai 2020, instanța a admis cererea de asigurare a acțiunii înaintată și ca măsuri de asigurare a dispus accesul necondiționat al angajaților, colaboratorilor și persoanelor contractante pentru efectuarea lucrărilor ce țin de exploatarea bunurilor mobile și imobile ce aparțin reclamantei pe terenul cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxx. Ca urmare, lucrătorii antreprenorului au obținut accesul la construcții pentru a continua lucrările în interior.

A remarcat că la data de 17 iunie 2020, Constantin Păduraru în calitate de primar al satului Alexandrești și agent constator, a întocmit procesul-verbal nr.1 cu privire la pretinsa faptă contravențională: executarea lucrărilor de reconstrucție și reutilare a unor încăperi din obiectivele cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, și clădirile de producere, cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx.15, depozit, fără certificat de urbanism pentru proiectare, documentație de proiect și autorizație de construire prin ce contravenientul a săvârșit o contravenție prevăzută de art. 179 din Codul contravențional.

Reclamanta a invocat că, la 11 septembrie 2020, s-a adresat cu cerere prealabilă, solicitând anularea dispoziției nr. 83 din 15 august 2020, însă pârâtul a respins-o prin comunicatul nr. 107 din 22 septembrie 2020. Or, potrivit argumentelor pârâtului invocate în comunicat reflectă o interpretare eronată a legii materiale și procedurii prealabile.

Reclamanta a susținut că este înregistrată separat în capitolul B din Registrul bunurilor imobile 711110125 ca proprietar al bunului imobil cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx. Conform art. 29 din Legea nr.133/2018, dreptul de suprafață prevăzut la art. 26-28 se naște din plin drept fără înregistrarea lui în registrul bunurilor imobile. Prin urmare, procesul –verbal cu privire la contravenție nr. 1 din 17 iunie 2020 este contestat în anulare. Lucrările efectuate în interiorul bunurilor imobile cu numerele cadastrale xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx și xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx.15 se încadrează totalmente în cele prevăzute în art. 14 din Legea nr. 163 din 9 iulie 2010 și nu necesită autorizație de construcție.

Astfel, a solicitat anularea dispoziției nr.83 din 15 august 2020 „Cu privire la sistarea lucrărilor în construcții inițiate de Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată asupra bunului imobil cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx”.

Prin hotărârea din 23 aprilie 2021 a Judecătorei Drochia, sediul Central a fost admisă acțiunea depusă de către Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată, și s-a anulat dispoziția nr. 83 din 15 august 2020 „Cu privire la sistarea lucrărilor în construcții inițiate de Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată asupra bunului imobil cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx”.

Cu respectarea dispozițiilor art. 232 din Codul administrativ, la 21 mai 2021 Primăria satului Alexandrești a depus apel nemotivat, iar la 4 august 2021 a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii instanței de fond.

Tot, la 21 mai 2021, prin intermediul poștei electronice, în interiorul termenului prevăzut de art. 232 din Codul administrativ, Societatea cu Răspundere Limitată „Molsalvia”, reprezentată de avocatul Leonid Popescu a depus cerere de apel nemotivată, iar la 5 august 2021 motivarea apelului împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin decizia din 19 mai 2022 a Curții de Apel Bălți au fost respinse apelurile depuse de către Primăria satului Alexandrești și Societatea cu Răspundere Limitată „Molsalvia”, reprezentată de avocatul Leonid Popescu împotriva hotărârii din 23 aprilie 2021 a Judecătorei Drochia, sediul Central.

La data de 15 iunie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Societatea cu Răspundere Limitată „Molsalvia”, reprezentată de avocatul Leonid Popescu a depus recurs nemotivat, iar la 24 august 2022 a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 19 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

În argumentarea cererii de recurs cu reiterarea motivelor de drept și de fapt anterior invocate, recurenta a opinat că la pronunțarea soluției, instanțele ierarhic inferioare nu au elucidat și constatat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei în fond, fiind aplicate greșit normele de drept material și de drept procedural.

A notat că, instanța de fond nu a ținut cont de faptul că orice cazangerie constituie un obiectiv de pericol sporit, care pe lângă documentele menționate necesită și concluziile specialiștilor din domeniul protecției mediului înconjurător și a specialiștilor din domeniul securității antiincendiare.

A specificat că instanța de apel a interpretat eronat dispozițiile art. 423¹⁰ din Codul contravențional.

A susținut că actul administrativ contestat este legal, iar hotărârile instanțelor de judecată sunt neîntemeiate și fără suport juridic, considerent pentru care urmează a fi anulate.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 19 mai 2022, dispozitivul deciziei fiind notificat reprezentantului recurente, prin intermediul poștei electronice, la 23 mai 2022 (f.d.176).

Totodată, decizia motivată din 19 mai 2022 a Curții de Apel Bălți a fost notificată recurente, la 29 iulie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție/livrare anexat la materialele dosarului (f.d.185).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Societatea cu Răspundere Limitată „Molsalvia”, reprezentată de avocatul Leonid Popescu, s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

Prin încheierea din 12 octombrie 2022 a Curții Supreme de Justiție recursul depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „Molsalvia”, reprezentată de avocatul Leonid Popescu s-a numit spre examinare în fond, în complet de cinci judecători.

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În speță, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nu a considerat oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurentului au fost expuse cu suficientă claritate.

Verificând argumentele invocate în recurs, pe baza materialelor din dosar, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa integral decizia din 19 mai 2022 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din 23 aprilie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, cu emiterea unei noi decizii, de respingere a acțiunii depusă de către Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societate cu Răspundere Limitată, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

În corespundere cu dispozițiile art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)–e).

Din interpretarea art. 244 alin. (2) coroborat cu art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, rezultă că pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, în temeiul prevederilor art. 22 și art. 219 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal administrate, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Iar, conform art. 194 alin. (1) și (2) din același cod, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept. În procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Astfel, recapitulând esența litigiului, în scopul verificării aplicării corecte a dreptului material și procedural, instanța de recurs reține că, în anul 2019 Societatea cu Răspundere Limitată „Esentex” pentru a înlătura insuficiența de aburi și a se asigura de sinestătător cu agentul termic, a inițiat reconstrucția și reutilizarea bunurilor sale imobile cu numerele cadastrale xxxxxxxxxxxxxxxx. și xxxxxxxxxxxxxxxx.15 în

interiorul cărora să instaleze un cazan cu toate accesoriile de funcționare pentru producerea aburilor.

În acest sens, la 7 mai 2019 Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societate cu Răspundere Limitată a depus la Primăria satului Alexandrești cerere, prin care a solicitat eliberarea certificatului de urbanism privind elaborarea documentației de proiect pentru construcția apeductului tehnologic la uzina de uleiuri eterice și a cazangeriei în interiorul imobilelor sale cu numerele cadastrale xxxxxxxxxxxxxxxx și xxxxxxxxxxxxxxxx.15.

Primarul localității Alexandrești a direcționat cererea Întreprinderii Municipale „Biroul de proiectare și servicii” al arhitectului-șef Râșcani – Liviu Coștaș, care în baza contractului nr. 246 din 7 mai 2019 a elaborat proiectul privind construirea apeductului și a cazangeriei.

Dat fiind că, Societatea cu Răspundere Limitată „Molsalvia” (proprietarul terenului) a refuzat să coordoneze proiectul, la 4 noiembrie 2019 Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societate cu Răspundere Limitată a depus la Judecătoria Drochia, sediul Râșcani, acțiunea privind înlăturarea obstacolelor, care în prezent se află în curs de examinare în dosarul nr.2-821/19.

Conform contractului de antrepriză nr.1/01 din 17 decembrie 2019 încheiat între Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societate cu Răspundere Limitată și Societatea cu Răspundere Limitată „Teracons proiect” cu titlul de antreprenor, în decembrie 2019 ultimul a început efectuarea unor lucrări de construcție în interiorul bunului imobil cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxxxx pentru a pregăti încăperea pentru instalarea unui cazan de producere a aburilor.

Respectiv, în interiorul bunului imobil cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxxxx s-au efectuat lucrări de construcție, dar acestea nu au intervenit asupra rezistenței construcției și nu necesitau autorizație de construcție. Toate lucrările sau încadrat în prevederile art.14 din Legea cu privire la autorizarea lucrărilor de construcție nr.163 din 09 iulie 2010.

Ulterior, prin încheierea nr.2-821/19 din 2 martie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Râșcani, instanța a respins cererea Societății cu Răspundere Limitată „Molsalvia” privind aplicarea măsurilor de asigurare în vederea efectuării lucrărilor de construcție neautorizate pe terenul cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxxxx din com. Alexandrești, raionul Râșcani.

Iar, prin încheierea din 4 mai 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Râșcani, s-a admis cererea de asigurare a acțiunii depusă de către Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societate cu Răspundere Limitată și ca măsuri de asigurare a dispus accesul necondiționat al angajaților, colaboratorilor și persoanelor contractante pentru efectuarea lucrărilor ce țin de exploatarea bunurilor mobile și imobile ce aparțin întreprinderii pe terenul cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxxxx în vederea satisfacerii intereselor economice.

La 17 iunie 2020, primarul satului Alexandrești – Constantin Păduraru în calitate de agent constatat, a întocmit procesul-verbal nr.1 în privința Întreprinderii cu Capital Străin „Esentex” Societate cu Răspundere Limitată în baza art.179 din Codul contravențional, pentru faptul că ultima a executat și reutilat încăperile cu numerele cadastrale xxxxxxxxxxxxxxxx (clădire de producere) și xxxxxxxxxxxxxxxx.15 (depozit) în lipsa certificatului de urbanism pentru proiectare, documentație de proiect și autorizației de construire.

Drept urmare, prin dispoziția nr. 83 din 15 august 2020 a primarului satului Alexandrești – Constantin Păduraru, în temeiul art. 32 al Legii cu privire la administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, a art. 22 alin. 1 lit. b) a Legii nr. 721 din 2 februarie 1996 privind calitatea în construcții și a art. 423¹⁰ alin. (4) din Codul contravențional, s-a dispus sistarea lucrărilor de construcție demarate de către societatea „Esentex” în interiorul imobilului cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxxxx.

Nefiind de acord cu dispoziția nominalizată, la 11 septembrie 2020, Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea acesteia. Însă, pârâtul prin comunicarea nr.107 din 22 septembrie 2020 a respins cererea prealabilă.

Înaintând prezenta acțiune împotriva Primăriei satului Alexandrești, r-nul Rîșcani, terț Societatea cu Răspundere Limitată „Molsalvia”, Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societate cu Răspundere Limitată a solicitat anularea dispoziției nr.83 din 15 august 2020 „Cu privire la sistarea lucrărilor în construcții inițiate asupra bunului imobil cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxxxx”.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, Judecătoria Drochia, sediul Central, prin hotărârea din 23 aprilie 2021 a admis acțiunea în contencios administrativ și a anulat dispoziția nr. 83 din 15 august 2020 „Cu privire la sistarea lucrărilor în construcții inițiate de Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată asupra bunului imobil cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxxxx”.

Judecând apelurile depuse de către Primăria satului Alexandrești și Societatea cu Răspundere Limitată „Molsalvia”, reprezentată de avocatul Leonid Popescu, Curtea de Apel Bălți a menținut hotărârea din 23 aprilie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Central.

Efectuând controlul judiciar al deciziei din 19 mai 2022 a Curții de Apel Bălți și al hotărârii din 23 aprilie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția dată de către instanțele ierarhic inferioare este nefondată, fapt ce rezultă din interpretarea eronată a normelor de drept material aplicabile litigiului dedus judecății.

În corespundere cu prevederile art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 39 alin. (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Articolul 10 din Codul administrativ prevede, că actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art.189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Iar, art. 189 alin. (3) din Codul administrativ, stipulează că în cazurile prevăzute de lege, precum și în scopul revendicării drepturilor ce reies dintr-un contract administrativ, acțiunea în contencios administrativ poate fi înaintată și de autoritatea publică.

Astfel, Codul administrativ a instituit reguli clare de înaintare a unei acțiuni în contencios administrativ, nemijlocit de către autoritatea publică.

Potrivit art. 206 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că obiectul material al prezentei cereri de chemare în judecată îl constituie verificarea legalității dispoziției primarului satului Alexandrești – Constantin Păduraru nr. 83 din 15 august 2020.

În conformitate cu dispozițiile art. 29 alin. (2) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, primarul, în calitate sa de autoritate publică locală executivă, exercită și alte atribuții prevăzute de legislația în vigoare sau încredințate de consiliul local.

Conform art. 423¹⁰ din Codul contravențional, contravențiile prevăzute la art.104¹, 126¹, 154, art.157 alin.(1)–(3), (5)–(10), art.178, 179, 180¹, 181, art.273 pct.9), 9¹), 11), 15) și 16), art.326 alin.(1) și (1¹) și art.364 alin.(1) se constată de către organele specializate ale administrației publice locale.

Sunt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale primarul, viceprimarul, arhitectul-șef, șefii și șefii adjuncți ai subdiviziunilor specializate din cadrul administrației publice locale, specialiștii principali și specialiștii superiori din cadrul acestora desemnați de către primar.

Procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art. 126¹, 154, art. 157 alin. (7) și (8), art. 273 pct. 9), 9¹), 11), 15) și 16) se remit spre examinare comisiei administrative, iar procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art. 178 și 179 se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

În cazul constatării contravențiilor prevăzute la art.104¹, 178 și 179, agentul constator este în drept să dispună sistarea executării lucrărilor de construcție și să solicite instanței de judecată aplicarea măsurii de siguranță prevăzute la art. 439⁶.

La caz, se reiterează că prin procesul-verbal nr.1 din 17 iunie 2020 întocmit de primarul satului Alexandrești – Constantin Păduraru în calitate de agent constator, în privința lui Constantin Păduraru și Întreprinderii cu Capital Străin „Esentex” Sometate cu Răspundere Limitată, s-a stabilit că ultima a comis contravenția prevăzută de art. 179 din Codul contravențional. Totodată, primarul satului Alexandrești – Constantin Păduraru a dispus și sistarea lucrărilor de construcție.

Prin hotărârea din 15 septembrie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul Râșcani, Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Sometatea cu Răspundere Limitată a fost recunoscută vinovată în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 179 din Codul contravențional și i s-a aplicat sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 240 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 12 000 de lei.

Ulterior, prin decizia din 24 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți a fost casată hotărârea din 15 septembrie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul Râșcani și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 1 din 17 iunie 2020, întocmit în privința lui Constantin Păduraru și Întreprinderii

cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată în baza art. 179 din Codul contravențional, cu încetarea procesului contravențional.

Relevant la acest aspect este faptul că, procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 1 din 17 iunie 2020 a fost declarat nul de către instanța de judecată în temeiul art. 445 din Codul contravențional.

În condițiile date, nu sunt temeiuri de anulare a dispoziției nr. 83 din 15 august 2020 a primarului satului Alexandrești – Constantin Păduraru, prin care s-a dispus sistarea lucrărilor de construcție demarate de către societatea „Esentex” în interiorul imobilului cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxxxx, ca act succesiv, deoarece procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 1 din 17 iunie 2020 a fost declarat nul drept urmare a nerespectării cerințelor de întocmire a acestuia și nicidecum ce ține de fondul cazului.

Or, lucrările de construcție au fost sistate drept urmare a depistării lucrărilor în construcții de către Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată fără actele permise și cu încălcarea dispozițiilor statuate la art. 3 din Legea nr. 163 din 9 iulie 2020 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție.

Mai mult, din conținutul cererii de chemare în judecată precum și din actele dosarului se atestă că însuși reclamanta recunoaște faptul lipsei actelor permise pentru lucrările de construcții asupra bunului imobil cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxxxx. Or, întru obținerea acestora a fost inițiat la Judecătoria Drochia, sediul Râșcani procesul civil împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Molsalvia” (proprietarul terenului) a cu privire la înlăturarea obstacolelor.

Ținând cont de cele reținute supra, instanța de recurs relevă că, în litigiu dedus judecății, nu se regăsesc temeiuri legale de a anula dispoziția nr. 83 din 15 august 2020 a primarului satului Alexandrești – Constantin Păduraru, contestată de Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată.

Or, actul administrativ supus controlului judiciar este emis conform prevederilor legii, cu respectarea competenței și conform procedurii stabilite, iar cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată urmează a fi respinsă.

Astfel, instanța de recurs consideră că, recursul depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „Molsalvia” este întemeiat și analizând actele cauzei în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, ajunge la concluzia că soluțiile primei instanțe și a instanței de apel contravin circumstanțelor cauzei. Or, atât prima instanță, cât și instanța de apel au aplicat eronat prevederile legii, nu au cercetat sub toate aspectele probele anexate la materialele cauzei și nu au dat apreciere tuturor argumentelor invocate de către participanții la proces, motiv din care actele judecătorești de dispoziție emise de acestea, nu pot fi menținute.

Dezideratele relevate supra reliefează incertitudinea concluziei date de instanțele inferioare, motiv din care se deduce că acestea au judecat formal cauza, fapt ce constituie o violare a articolului 6 § 1 CEDO și a dreptului litiganților la un proces echitabil, care prin prisma articolului 238 din Codul administrativ, aveau o speranță că instanța de judecată se va pronunța asupra tuturor motivelor invocate.

Finalmente, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție învederează că soluția asupra fondului cauzei, la care a ajuns instanța de recurs, este compatibilă cu prevederile articolului 6 § 1 CEDO,

fiind prevăzută de art. 248 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, potrivit căruia examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă o decizie, prin care casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

Din considerentele menționate supra, instanța de recurs ajunge la concluzia de a admite recursul depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „Molsalvia”, de a casa integral decizia din 19 mai 2022 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din 23 aprilie 2021 a Judecătorei Drochia, sediul Central, cu emiterea unei noi decizii, de respingere a cererii de chemare în judecată depuse de Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c), art. 248 alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „Molsalvia”, reprezentată de avocatul Leonid Popescu.

Se casează integral decizia din 19 mai 2022 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din 23 aprilie 2021 a Judecătorei Drochia, sediul Central, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Primăriei satului Alexandrești, raionul Rîșcani, terț Societatea cu Răspundere Limitată „Molsalvia” cu privire la anularea actului administrativ, și se emite o nouă decizie, prin care:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Primăriei satului Alexandrești, raionul Rîșcani, terț Societatea cu Răspundere Limitată „Molsalvia” cu privire la anularea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Nina Vascan

Aliona Miron

Nicolae Craiu